

9.	ПРЕПОРУКА	Укинути Трговачку књигу као евиденцију промета робе и услуга и изменити КЕПУ књигу као јединствени образац за вођење евиденције у свим фазама промета;
	регулаторно тело (надлежно за спровођење)	Министарство трговине и услуга
	пропис који треба изменити или ставити ван снаге	<ul style="list-style-type: none"> • Закон о трговини („Службени лист СРЈ“, бр. 32/93, 50/93 и 41/94 и „Службени гласник РС“, бр. 29/96, 37/02, 85/05 и 101/05) • Правилник о облику и начину вођења Трговачке књиге („Службени лист СРЈ“, број 12/94 и " Службени лист СЦГ“, број 1/03) • Закон о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 39/96, 20/97, 46/98 34/01, 80/02 и 110/05) • Правилник о евиденцији промета робе и услуга („Сл. гласник РС“, бр. 45/96, 48/96, 9/97 и 6/99)
	начин спровођења	<ul style="list-style-type: none"> • Подношење Влади нацрта Закона о изменама и допунама Закона о трговини ("Службени лист СРЈ“, бр. 32/93, 50/93, 41/94, 29/96, 37/2002 и „Службени гласник РС“ бр. 85/2005 и 101/2005) којим ће се прописати да се уместо трговачке књиге води књига евиденција промета робе и услуга, и то: <ul style="list-style-type: none"> ▪ изменити члан 10. став 1. Закона о трговини тако да се трговац обавезе да води Књигу евиденције промета и услуга а не Трговачку књигу; ▪ изменити члан 10. став 4. Закона о трговини тако да се евиденција води по ценама са укљученим порезом на додату вредност (ПДВ-ом) ако је трговац обвезник ПДВ, а без ПДВ-а ако трговац није обвезник ПДВ-а или алтернативно да се у ставу јасно прецизира када се евиденција промета робе и услуга води; ▪ додати чланове који би се односили на инспекцијски надзор и друге елементе који су били предвиђени Законом о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору који се предлаже за укидање. • Ставити ван снаге Правилник о облику и начину вођења Трговачке књиге; • Ставити ван снаге Закон о условима за обављање промета робе, вршење услуга у промету робе и инспекцијском надзору („Службени гласник РС“, бр. 39/96, 20/97, 46/98 34/01, 80/02 и 110/05); • Изменити Правилник о евиденцији промета робе и услуга („Сл. гласник РС“, бр. 45/96, 48/96, 9/97 и 6/99), тако што ће се: <ul style="list-style-type: none"> ▪ изменити одредбе које наводе да се цене воде са порезом на промет тако да се тај појам брише и уведе појам “порез на додату вредност” ▪ увођењем пореза на додату вредност у евиденцију КЕПУ књиге јасно разграничити у којим фазама промета и у којим случајевима водити вредност промета робе и услуга са ПДВ-ом а када без ПДВ-а.
рок за спровођење	31.03.2010. године	

Подносилац иницијативе Привредна комора Србије

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ

КРАТАК ОПИС ПРОБЛЕМА

Неусклађеност прописа из области трговине и области промета робе и вршења услуга у промету робе, у делу који се односи на евиденцију промета робе на мало, довела је до постојања две врсте евиденција у промету робе које су по својој суштини идентичне. У постојећим прописима и књигама евиденције промета робе још увек постоји порез на промет иако је он замењен „институтом“ пореза на додатну вредност.

УПОРЕДНА ПРАКСА

Слично решење је уведено и у Хрватској и у Босни и Херцеговини тј. Републици Српској. У Републици Српској постоји Трговачка књига како за евиденцију промета робе на велико тако и за евиденцију промета робе на мало. У Републици Хрватској води се Књига пописа за евидентирање промета робе.

ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ - УШТЕДЕ

- 1) правна сигурност;
- 2) смањење корупције и произвољног тумачења прописа од стране Пореске управе
- 3) брже попуњавање образаца због отклањања недоречености и двосмислености у постојећим прописима из области промета робе и услуга

ДЕТАЉНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Неусклађеност прописа из области трговине и области промета робе и вршења услуга у промету робе, у делу који се односи на евиденцију промета робе на мало, довела је до постојања две врсте евиденција у промету робе које су по својој суштини идентичне.

Савезни министар за трговину је, на основу Закона о трговини који је усвојила Скупштина Савезне Републике Југославије, донео Правилник о облику и начину вођења трговачке књиге којим је прописано вођење евиденције о набавци и продаји робе у трговачкој књизи за предузећа и друга правна и физичка лица која су регистрована за обављање трговине на мало и то посебну за сваки продајни објекат. Правилником је дефинисан начин вођења евиденције у трговачкој књизи, њена динамика као и сам Образац ТК који је саставни део тог правилника. Евидентирање набавке и продаје робе у трговачкој књизи врши се по малопродајној цени робе са укалкулисаним порезом на промет производа, који је укинут увођењем пореза на додатну вредност.

Трговачка књига, коју је прописао савезни министар за трговину, суштински се не разликује од Обрасца КЕПУ – Књиге евиденције промета и услуга чије је вођење прописано Правилником о евиденцији промета робе и услуга, а који је донео републички министар министарства надлежног за послове унутрашње трговине. Правилником о евиденцији промета робе и услуга налаже се предузећима и другим правним лицима и предузетницима који обављају промет робе или врше услуге у

промету робе (комисионе услуге, услуге складиштења робе, услуге заступања и посредовања, итд.) да воде евиденцију о примљеној и продатој, односно испорученој роби и извршеним услугама у Књизи евиденције промета и услуга - обрасцу КЕПУ и то за сваки објекат, продајно место односно пословну просторију. Дакле, овим обрасцем прописано је вођење евиденције у свим фазама промета, како у промету робе на велико тако и промету робе на мало. Чланом 2. овог правилника, евиденција промета робе на мало која се води на основу трговачке књиге, сматра се евиденцијом у смислу Правилника о евиденцији промета робе и услуга, тако да се Образац ТК алтернативно примењује за вођење евиденције у промету робе на мало. На исти начин као и у Обрасцу ТК, у Обрасцу КЕПУ подаци о пословним променама се уносе најкасније наредног дана за претходни дан, с'тим што се примљеном робом не сме располагати односно не сме се иста ставити у продају пре њеног евидентирања у Књизи евиденције односно Трговачкој књизи.

Обзиром да је увођењем ПДВ-а практично промет на велико изједначен са прометом на мало и да обе ове евиденције тј. књиге имају готово исте елементе, оправданост постојања две врсте евиденција у промету робе се губи.

Правној несигурности доприносе и казнене одредбе које проистичу из закона на основу којих су ове евиденције прописане. Док се правно лице у случају да не води трговачку књигу или је води неуредно или неажурно кажњава новчаном казном од 10.000,00 до 3.000.000,00 динара за привредни преступ, у другом случају се за неправилно вођење евиденције у Обрасцу КЕПУ правно лице кажњава за прекршај у износу од 3.000,00 до 30.000,00 динара.

Постојећи проблеми у евидентирању промета робе и услуга у промету робе, решили би се укидањем једне од ових евиденција и усклађивањем тј. изменом друге како би се на јединствен и једнообразан начин водила евиденција у свим фазама промета. Обзиром да су Правилником о евиденцији промета робе и услуга у потпуности прописани обрасци и за услуге у промету робе, најцелисходније решење би било укинути Правилник о облику и начину вођења трговачке књиге самим тим и обавезу вођења Трговачке књиге, а уместо ње, за евиденцију промета робе у трговини на мало, увести КЕПУ образац као јединствен образац за вођење евиденције у свим фазама промета. Потребно је незнатно изменити Правилник о евиденцији промета робе и услуга како би се дефинисало по којим ценама би се водио промет, како би се укинуо институт „пореза на промет“ који је од 2004. године замењен порезом на додату вредност.